

rától fogva a hollandi udvar szigorú etikettkorlátai között nevelkedett. Gyermekkorában nem igen sok öröme volt és az angolok el is nevelték őt a «magános királynőnek», annyira zárkóztak találták. Egész életét anyja oldalán töltötte és a magános esztendő korán érlelték komolylyá: joggal lehet róla mondani, hogy sohasem játszott, mindig dolgozik. Az uralkodás gondolataiban találja meg egyedülletének min en élvezetét és szórakozását. Királynő, aki nem osztotta meg senkivel hatalmát. A hollandok már régen szerették volna, ha a királynő élettársat választana magának. A koronázás alkalmával egy miniszter szóvá is tette az ügyet, de akkor a királynő azt válaszolta, hogy két év előtt semmiesetre sem megy férjhez. Most augusztusban telt le a két év, s ma hivatalosan jelentik az eljegyzést. Előzőleg, mint tudva van, a németalföldi alkotmányt a királynő férjének állására való tekintettel módosították.

— **Milán király Budapesten.** Kolozsvárról ma reggel érkezett Budapestre Milán király. Első látogatója gróf Zichy Jenő volt, kivel a Parkklubba hajtatott és ott együtt megebedeltek. Később megnézték a Walter Crane-kiállítást, este pedig a Népszínházba mentek.

— **A német császárné születésnapja.** Berlinből telegrafálják: Itteni konzervatív és antisemita polgárokból bizottság alakult, amely elhatározta, hogy a császárnénak születésnapjára üdvözlő föliratot küld. A bizottság ezzel tüntetni akar a berlini képviselőtestület ellen, amely néhány nappal ezelőtt elhatározta, hogy az idén nem gratulál a császárnénak, nem pedig azért, mert tavalyi üdvözlése alkalmából erős dorgáló irást kapott válaszul a császárné főudvarmestertől.

— **A szász király beteg.** Drezdából táviratozzák, hogy Albert szász királynál, ki már hosszabb ideje szenved hólyagbántalmakban, a napokban ismét nagy erővel lépett föl ez a baj. Tegnap délután a király elájult, amiért is orvosai nyugalmat ajánlottak neki. Mult éjjel a király némi megszokással meglehetősen jól aludt; általános állapota kielégítő.

— **Miért ment Milán Bukarestbe.** Az olvasó tudja, hogy Milán, a szerbek volt királya nemrég Budapestről váratlanul Bukarestbe utazott s két napot töltött a román fővárosban. A volt király a románai látogatására utazott Bukarestbe, utazásának semmi politikai célja nem volt, de azért, mint most Moszkvából jelentik, az orosz sajtó, mely egy cseppet sem szereti Milán királyt, mégis más okokat is keres a bukaresti váratlan látogatás mögött. A Moszkovszkija Vjedomosztí egyenesen azzal gyanúsítja meg Milán királyt, hogy része volt abban a merényletben, melyet a bolgár-macedon bizottság hirhelt elnöke, Szarajov tervezett Milán fia, Sándor király ellen. A nevezett lap erről a következő képtelenségeket írja:

A bolgárok, illetőleg a macedon bizottság tagjai ellen Mihailcanu tanár meggyilkolása miatt vezetett vizsgálat utján kiderült és bebizonyosodott, hogy Milán Szarajovval, a szófiai macedon-bizottság elnökével, aki Sándor szerb király ellen merényletet tervezett, titkos egyetértésben volt. Milán azért jött Bukarestbe, hogy kérje, hogy az ő nevét a bizottság elleni nyilvános tárgyaláson ne említsék. Hogy kérésének nagyobb nyomtatéka legyen, Milán Majoreszku igazságügyminiszter előtt hivatkozott azokra az érdemekre, amelyeket ő, mint a hármasszövetség ügynöke a Balkánon szerzett. A miniszter hallani sem akart róla, hogy a nyilvános tárgyaláson valami elhallgattassék.

A nevezett lap ezután azt írja, hogy mikor Milán látta, hogy maga nem képes keresztülvinni, amit akart, felkereste Catargiu Sándort is, hogy ez képviselje őt a Carp-kormányánál, sőt még az osztrák-magyar követnél, Pallavicini örgrófnál is járt, de sikertelenül. A Moszkovszkija Vjedomosztí, melynek további fejtegetéseiből kiérzik, hogy főképpen azért haragszik Milánra, mert a volt király a hármasszövetség barátja, végül is adós marad a felelettel arra a kérdésre, hogy hogyan sikerült hát Milánnak kieszközölni, hogy a nevét ebben az ügyben mégsem emlegették.

— **Oszkár király betegsége.** Krisztianidából telegrafálják: Ma táviratilag visszahívták a stockholmi államtanács norvég osztályát, mely a királynak tervezett krisztianiai utazására érkezett ide. Ez valószínűleg a trónörökösnek a király betegsége idejére régenessé leendő kinevezésével áll összefüg-

gésben. Az hiszik, hogy a trónörökös már mint régens fogja megnyitni a storthingot.

— **Miniszteri kihallgatás.** Csütörtökön délután minisztertanács lévén, dr. Wlassics Gyula válas- és közoktatásügyi miniszter e heti audienciáját a jelzett napon délelőtt 10 órakor fogja megtartani,

— **Szevics püspök köszöntője.** E címmel tíz nappal ezelőtt, a Magyar Szó közlése nyomán, közzétettük azt a pohárköszöntőt, melyet a katolikus hitről a görög-keleti egyház kebelébe tért szántóvai sokákok templomavató ünnepén, a diszlakomán mondott állítólag Szevics Mitrofan újvidéki szerb püspök. A köszöntő e szövegéhez határozottan sok kifogás fért. A többi közt így említette a királyt: *Ó felsége, a császár apostoli felsége.* Mi akkor ezzel a megjegyzéssel közzétük e beszédet:

Az újvidéki püspöki aulából cáfolatot várunk. Ily beszédet a magyar hatóságok együtt ünneplő képviselői előtt elmondani vakmerőség lett volna, s ugyanazon a napon, amelyen a miniszterelnök-höz küldött táviratában fogadalmat tesz a «magyar haza szeretetére», a legnagyobb képmutatás. Nem is hiszünk benne s várjuk Újvidékről a cáfolatot.

Elégtétellel jelenthetjük, hogy a mai posta meg is hozta a várt cáfolatot e levél formájában, melyet az újvidéki püspöki aulából kaptunk:

Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapjának most éppen kezünkhöz jutott ez évi október 7-én megjelent 275. számában, «Szevics püspök köszöntője» címen megjelent közleményre vonatkozólag — ő méltósága a püspök ur megbízásából — van szerencsém ezennel kijelenteni, hogy ő méltósága a szántóvai templomfelszentelés alkalmával tartott diszlakomán ő felsége a magyar király egészségére, a magy. kir. magas kormány dicsőítésére, ő nagy-méltósága Széll Kálmán m. kir. miniszterelnök ur, nagyméltóságú Brankovics György szerb patriárka ő szentségének és méltóságos Vojnic István bácsibodrogmegyei főispán ur egészségére emelt pohárköszöntőit válogatott és megfontolt szavakban, a rendületlen lojalitás és igaz hazaszeretet szellemében, minden más vonatkoztatás nélkül mondotta el. Ezzel kapcsolatban — ugyancsak ő méltósága engedélyével — kijelentem azt is, hogy az említett közleményben foglalt más irányzatú nyilatkozatok mint előre megfontolt tendenciózus ráfogásnak szüleményei, legkevésbé sem felelnek meg az igazságnak. Maradtam a tekintetes szerkesztő urnak Újvidéken. 1900. évi október 15-én, igaz tisztelője Gyurkovics István, püspöki titkár.

— **Erkel Sándor a ravatalon.** Sűrű kopogás hallatszik ki az Operaház fényes előcsarnokából az Andrássy-utca. Késő éjjel van, a hazasiatok megállnak egy pillanatra és hallgatják a szomorú hangokat. A nagy karmesterek, Erkel Sándornak a ravatalát ácsolják és disztik ott benn. Esti tizenegy órakor állott meg a józsefvárosi teherpályaudvaron a vonat, mely a nagy halottat Békés-Csabáról hozzánk szállította. A pályaudvaron két lovas fekete fedett gyászkocsiba helyezték és az Opera bejárata elé vitték, honnan ekkor már teljesen széteszlott az előadás közönsége. Reggelre teljesen készen lesz a ravatal és tíz órától déli egy óráig a nagyközönség is megtekintheti.

A bejárás a Hajós-utcában lesz, a kijárást pedig a Dalszínház-utcában. Egy órakor délben a csarnokot bezárják. Egy negyed három órakor újra kinyitják és három órakor kezdődik a gyászszertartás, melyre a csarnokba csak jeggyel lehet belépni. A szürke jeggyel jövők a hajós-utcai nappali pénztár csarnokán keresztül juthatnak a ravatalhoz, a violaszínű jeggyel az előcsarnok két oldalán lehet bejutni. A szertartás alatt az Operaház előtt a kocsiközlekedést megszüntetik; a várakozó üres kocsik a Hajós-utcában és a Dalszínház-utcában helyezkednek el s a beszentelés után csatlakozhatnak a menethez. A beszentelés után az Operaház énekára Erkel Ferencnek «A halál éjszakája» című gyászdalát énekl el; a karénekek közreműködnek az Operaház magánénekesei is. A karéneket Noseda Károly, az Operaház karnagyja vezényli. A kardal után az Operaház zeneára Kerner István karmester vezényletével eljársza az «Istenek alkonyá»-ból a «Szigfrid halála» című gyászdalát. Ezután Mészáros Imre, az Operaház igazgatója elbucszatja a halottat. A koporsó kivitelekora a színház homlokzatánál az Operaház zeneára Hunyady Lászlóól fogja a gyászdalát játszani Benkő karmester vezényletével. A gyászdaló elhangzása után a budapesti daloskörök Bellocics Imre vezetésével «Miért oly borús» című gyászkart énekl el. Ezután elindul a gyászmenet megállás nélkül halad az Andrássy-utca, a Teréz- és Erzsébet-köruton, a Kerepesi-utcon át a kerepesi temetőbe. A sírnál Bedthy László igazgató bucsuztatja el a halottat, az Operaház személyzete nevé-

ben pedig Várady Sándor magánénekes tart beszédet. A székes-főváros első osztályú díszsír helyét ajánlott fel. Erkel Sándor báró Aczél Béla mellett fog nyugodni. Gróf Keylench István intendáns és Mészáros igazgató táviratban fejezték ki részvétüket az özvegynek. Az intendáns ezenkívül hivatalosan az Operaház nevében külön részvétiratot intézett Erkel Sándornéhoz, kérve őt, hogy engedje át a holttestet eltemetésre az Operaháznak. Az Operaház nevében az intendáns a következő gyászjelentést adta ki:

A Magyar Királyi Operaház intendánsa fájdalommal értesíti, hogy az intézetet megrendítő csapás sújtotta, kidőlt erős oszlopa: Erkel Sándor, a Magyar Királyi Operaház főzeneigazgatója, a folyó hónap 14-én reggel 9 órakor Békés-Csabán elhunyt. A siratottnak tetemeit az intézet haza hozatja, e hónap 17-én, szerdán reggel a színház előcsarnokában teszi ravatalra, innen temeti ugyanaz nap délután 3 órakor a róm. kat. vallás szertartása szerint, s a kerepesi-úti temetőbe viszi ki örök nyugalomra. Budapesten, 1900. október 15. Legyen áldott és maradjon velünk a dicső elköltözötnek omléke!

A filharmóniai társaság, melynek Erkel díszelőnöke és karnagya volt, a következő gyászjelentést adta ki:

Erkel Sándor elhunyt. A legnagyobb magyar karmester, hazánk zenei életének főtényezője, társaságunk újjászervezője és lelkes vezére nincs többé! Megtörve bocsátja világgá a gyászos hírt, a Filharmóniai Társaság. Áldott legyen halhatatlan emléke!

— **A hetvenes évszertartásmester.** Gróf Hunyady Kálmán főszertartásmester, lovassági tábornok hetvenedik születésnapját ülte meg tegnap fiatalos erőben és frissességben szill-somogyi birtokán. Gróf Hunyady Bécsben született, 1846-ban lépett a hadseregbe, 1856-ban őrnaggyá, 1858-ban ezredessé és a 10. huszárezred parancsnokává nevezték ki. A Magenta mellett vívott csata alkalmával szerzett érdemeit a vaskoronarenddel és Solferinonál tanúsított hősiességét a vaskoronarenddel jutalmazta a király. A porosz hadjárat után nyugalomba vonult a vitéz gróf, de már a következő évben — 1867-ben — belépett a honvédséghez. 1874-ben nevezte ki ő felsége főszertartásmesterévé, egy évre rá pedig vezérőrnaggyá s 1894-ben lépett elő lovassági tábornokká. Gróf Hunyady sokáig volt a bécsi Jockey-Club elnöke s ez állásában nagyon sokat tett az osztrák sport emelése érdekében. Később lemondott e tisztségéről, és az Ügetőverseny-Egyesület élére állott. Gróf Hunyady 1862. október 6-án feleségül vette Buol-Schauenslein Alexandrine grófnőt.

— **A hivatalos tél.** A bölcs szabályrendelet értelmében október 16-án akár napsugaras ragyogó idő mosolyog odakünn, akár csakugyan kellemetlen hideg szél száguldoz a házsorok között, meg kell kezdeni a fűtést az összes állami hivatalokban. Ma tehát meg is kezdték a fűtést a minisztériumokban s összes függelékben. A történelmi igazság kedvéért meg kell adni, hogy ezuttal akkor sem lehetett volna kárhóztatni a szabályrendeletet, ha október 12-ére parancsolta volna meg a hivatalos fűtést, mert négy napja már, hogy beállt az idő hirtelen változása, olyaténképpen, hogy fél Budapest most ködhög, és náthás hangon beszél. Ezek szerint a hivatalokban szives fogadásban volt része a kandalló pattogó lángjának s bizony a magánlakásokban is, már mint amelyiknek gazdája megengedheti magának a dolgot, — szintén befűtötték a rég pihenő kályhát, hogy tűzének melegétől elmuljék a kellemetlen borzongós érzés, ami betölti ilyenkor, zord őszi időben a tágas szobákat. — A vidékről már havazás híre is érkezik. A Liptómegyét körülvevő hegyeken és magasabb fensíkokon az éjjel erősen havazott már. Éjjelenként erős fagyok vannak.

— **Frigyes császárné betegsége.** Berlinből táviratozzák: A friedrichshofi kastélyt egészen elzárták. Az özvegy császárnénak föltétlen nyugalomra van szüksége. Dr. Spielhagen orvos, aki már egy hónap óta állandóan a kastélyban tartózkodik, óráról-órára meglátogatja a beteget. A császárné már csak nehezen tud lélekzetet venni. Vesebaja következtében folytonosan szivgyörcsben szenved, ami a betegség utolsó stádiumát jelenti. A betegség akut stádiuma négy héttel ezelőtt kezdődött; a beteg addig naponként megtette rendes sétáját. A császárné eddig titkolta veszedelmes állapotát, de most már ő maga is egészen tisztában van vele.

— **Az országos Arany-ünnep.** Tokay Elek körösszeg-apáti jegyző Arany János emlékének országos értelemmel való megünneplése dolgában javaslatot dolgozott ki, melyet a minapi országos jegyzőgyűlésnek kellett volna tárgyalás alá venni. Mivel azonban a vasárnapi gyűlésen csak az egyes vármegyei jegyző-egyesületek delegáltjainak volt indítványozó joga, Tokay pedig nem volt ilyen delegált, indítványja lekerült a napirendről. Most Hunyad várme-